

فصلی نو در روابط ایران و پاکستان با سفر رئیس مجلس

محمداقرا قلیاباف، رئیس مجلس شورای اسلامی به دعوت همتای پاکستانی خود به اسلام‌آباد سفر کرده و در جریان این سفر با رئیس مجلس ملی، نخست‌وزیر و جمعی از مقامات عالی‌رتبه پاکستان دیدار و گفت‌وگو خواهد داشت. این سفر در حالی انجام می‌شود که دو کشور طی ماه‌های اخیر بر توسعه مسیرهای ترانزیتی، همکاری‌های انرژی و افزایش سطح تعاملات پارلمانی تأکید داشته‌اند؛ موضوعی که به گفته کارشناسان می‌تواند زمینه‌ساز فصل تازه‌ای از روابط راهبردی میان تهران و اسلام‌آباد باشد. رئیس مجلس شورای اسلامی در بدو ورود به اسلام‌آباد، روابط ایران و پاکستان را «وابلی «طبیعی، عمیق و چندوجهی» توصیف کرد و گفت: ایران و پاکستان به عنوان دو کشور همسایه، با توجه به شرایط فعلی منطقه، از مناسبات گسترده‌ای در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و پارلمانی برخوردارند.

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به مرادوات اقتصادی و هماهنگی میان بخش‌های دولتی دو کشور افزود: تهران و اسلام‌آباد تمرکز ویژه‌ای بر توسعه همکاری‌های تجاری، سیاسی و امنیتی دارند و این محور ها از اولویت‌های گفت‌وگوهای دوجانبه در این سفر است.

پیگیری توافقات گذشته، راهبر داصلی سفر به پاکستان است قلیاباف تأکید کرد: پیگیری و تکمیل توافقات پیشین میان دو کشور، از جمله اهداف اصلی این سفر به شمار می‌رود. وی تصریح کرد که تحقق این توافقات می‌تواند بستر تازه‌ای برای ارتقای سطح همکاری‌های اقتصادی و تقویت پیوندهای منطقه‌ای فراهم کند. رئیس مجلس در ادامه با تأکید بر اهمیت همسایگی ایران و پاکستان اظهار داشت: در این سفر علاوه بر مباحث دوجانبه، مسائل کلان منطقه‌ای و موضوعات مرتبط با جهان اسلام نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

هشدار مجلس به دولت:

اقتصاد را دوباره در ین بست ارزی گرفتار نکنید

تصمیم تازه دولت برای تثبیت قیمت‌ها، یادآور سیاست‌های شکست‌خورده ۴۲۰۰ تومانی است. بازار ارز در آستانه تصمیمی تازه قرار دارد؛ تصمیمی که می‌تواند بار دیگر مسیر اقتصاد

کشور را تعیین کند. طرح جدید دولت برای «تثبیت قیمت کالاهای اساسی» از طریق کالاپرگ، هنوز زیر میز است اما زمزمه‌های آن کافی بوده تا نگرانی‌ها از تکرار یک تجربه تلخ دوباره بالا بگیرد. حسین مصمصامی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز گذشته خانه ملت هشدار داد که تکرار سیاست‌های غلط ارزی، بار دیگر به جهش قیمت‌ها و فرسایش اعتماد عمومی خواهد انجامید. او با یادآوری تجربه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی گفت همان استدلال‌هایی که در سال ۱۴۰۱ به موج گرانی و ناآرامی اجتماعی انجامید، امروز در قالب جدیدی تکرار می‌شود؛ با این تفاوت که نرخ ۲۸۵۰ تومانی جایگزین عدد قبلی شده است.

نیمی از بودجه در مسیر فرار سرمایه

به اعتقاد این اقتصاددان، سیاست ارزی دولت نه تنها نتوانسته ثبات بیاورد، بلکه با تأخیر در تخصیص ارز و نبود نظارت در زنجیره واردات، زمینه افزایش قیمت در کالاهای اساسی را فراهم کرده است. مصمصامی معتقد است طرح اخیر دولت برای پرداخت مابه‌التفاوت نرخ ارز از طریق کالاپرگ، ظاهری حمایتی دارد اما در عمل، زنجیره‌ای از تورم جدید را فعال خواهد کرد. به اعلان بسیار از کارشناسان و حتی اقتصاددانان مجلس شورای اسلامی، واقعیت آن است که ساختار اقتصاد کشور، دیگر تاب آزمون‌های مکرر را ندارد. تجربه حذف ارز ترجیحی، به‌خوبی نشان داد که هر گونه دستکاری دستوری در نرخ‌ها، بدون اصلاح سازوکار نظارت و تخصیص منابع، فقط به بی‌ثباتی بیشتر منجر می‌شود.

۹۵ میلیارد دلار به کشور برنگشته!

مصمصامی همچنین به آمارهایی اشاره کرده که ابعاد واقعی بحران ارزی را نشان می‌دهد. بر اساس گزارش او، از سال ۹۷ تاکنون بیش از ۹۵ میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات غیرنفتی به کشور بازنگشته و بخش عمده‌ای از آن به خروج سرمایه و قاچاق منتهی شده است. تنها در پرونده ۵۰۰ شرکت مختلف، رقمی بیش از ۵۲ میلیارد دلار مفقود شده؛ معادل نیمی از بودجه عمومی کشور. مجلس در نامه‌ای رسمی از قوه قضاییه خواسته تا به این تخلفات ورود کند و تکلیف ارزهای بازنگشته را روشن سازد. این داده‌ها از نگاه مجلس یک پیام روشن دارد: قبل از آن که دولت به سراغ تعیین نرخ جدید یا طرح‌های قیمتی برود، باید نظام نظارتی و بازگشت ارز را اصلاح کند. به تعبیر مصمصامی، مشکل نه در عده‌ها بلکه در منطق تصمیم‌سازی است. استفاده مکرر از ابزارهای قیمتی ساده‌ترین و در عین حال پرهزینه‌ترین راهی است که دولت‌ها انتخاب می‌کنند؛ راهی که معمولاً با جهش‌های تورمی و از بین رفتن اعتماد عمومی پایان می‌یابد.

برگ برنده خنثی‌سازی تحریم‌ها

در حوزه صادرات و واردات ظرفیت‌های خوبی در تعامل با همسایگان وجود دارد. حمید قنبری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزیر خارجه با بیان این مطلب، اظهار کرد: ایران از ظرفیت‌های خوبی در جریان تعامل با همسایگان‌مان برخوردار است که تاکنون از آنها به خوبی استفاده نشده و می‌تواند بازار بزرگی برای محصولات ما باشد. /ایسنا

۱۰۰ سال دشمنی

بررسی تحولات ۱۰۰ سال اخیر نشان‌دهنده دشمنی‌های سیاسی -اقتصادی دولت آمریکا علیه ایران است

گزارش

تأکید اخیر رهبر معظم انقلاب مبنی بر «اختلاف ذاتی» ایران و آمریکا بیش از هر چیز ریشه در مناسبات حدود یک‌قرن اخیر ۲ کشور دارد؛ مناسباتی که نموداری از دخالت‌ها، دسیسه‌ها، دشمنی‌ها و خصومت‌ورزی‌هاست و این کشور را در چشم مردم ایران به‌عنوان «دشمن» تصویر کرده است. اگر چه کشور آمریکا اکنون در آستانه ۲۵۰ سالگی قرار دارد، اما زمینه روابط ایران و آمریکا به حدود اواسط قرن نوزدهم بازمی‌گردد؛ مقطعی که روابط بیش از هر چیز رنگ‌وبوی مبادلات بازرگانی داشت. پیشینه بر خورد نزدیک ایرانیان با آمریکا اما به مقطع جنگ جهانی دوم و اشغال کشور از سوی متفقین بازمی‌گردد. از آن زمان تاکنون مردم ایران همواره شاهد دشمنی‌ها و خصومت‌ورزی‌های طرف آمریکایی بوده‌اند؛ موضوعی که نتیجه آن، پیش از هر چیز ایجاد یک «اختلاف ذاتی» میان ۲ کشور بوده است. از اشغال ایران و دخالت در امور داخلی کشور گرفته تا کودتا و غارت منابع نفتی ایران و تحریم و جنگ، همه خاطراتی است که ایرانیان از روابط با آمریکا در ذهن دارند؛ تاریخی سرشار از دشمنی و عداوت که «چشم‌انداز همکاری» را در افقی «بعید» تصویر کرده است.

ابتدای شکل‌گیری مناسبات

آغاز روابط: تأسیس کنسولگری آمریکا در ایران در خردادماه ۱۲۴۲ شمسی (ژوئن ۱۸۸۲)
■ نخستین دیپلمات آمریکایی در ایران: ساموئل گرین بنجامین
■ نخستین دیپلمات ایرانی در آمریکا: حسینقلی‌خان صدرالسلطنه، معروف به حاجی‌واشنگتن
■ ماهیت روابط: ابتدای آشنایی ایرانیان با دولت آمریکا، علاوه بر مبادلات تجاری، مربوط به حضور مبلغان مذهبی آمریکایی در ایران بود. دولت‌مردان حجازری به آمریکا به‌عنوان «پیرو سوم» در تقابل با ۱۲بر قدرت وقت، یعنی انگلیس و روسیه، می‌نگریستند. در این دوره دولت آمریکا با انعقاد قرار دادهایی کوشید جای پای محکمی برای خود در ایران فراهم آورد.

نخستین قطع روابط: در سال ۱۳۱۵ (دوره پهلوی اول) روابط ۲ کشور به‌دلیل دستگیری سفیر ایران در آمریکا به دلیل یک تخلف رانندگی برای نخستین بار قطع شد.

غارت نفت ایران

زمان: مهرماه ۱۳۳۳
اقدام: تحمیل قرارداد کنسرسیوم نفت به ایران پس از ماجرای کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲
هدف: در این قرارداد نفتی جدید ۴۰ درصد از سهام کنسرسیوم میان ۵ شرکت نفتی بزرگ آمریکایی آن‌زمان تقسیم شد. ۴۰ درصد دیگر به «بریتیش پترولیوم» انگلیس رسید و ۲۰ درصد بقیه نیز میان ۲ شرکت انگلیسی-هلندی و فرانسوی تقسیم شد.

یک مصونیت ننگین

زمان: مردادماه ۱۳۴۴
اقدام: تصویب قانون مصونیت مستشاران نظامی آمریکایی در ایران، موسوم به کاپیتولاسیون
نکته: این قانون به‌عنوان اقدامی ننگین در تاریخ مناسبات ایران و آمریکا، به نظامیان آمریکایی حاضر در ایران در برابر انجام هر تخلف و جنایتی مصونیت بخشید.

با اشغال لانه جاسوسی آمریکا ازسوی دانشجویان پیرو خط امام(ره) مشخص شد سفارتخانه آمریکا در تهران به‌عنوان کانونی برای فعالیت‌های ضدانقلابی عمل می‌کرده است. از حمایت از گروه‌های تروریستی گرفته تا پشتیبانی از تجزیه‌طلب‌ها و جاسوسی، ازجمله اقدام‌های خصمانه این سفارتخانه بوده است.

عصر جدید دشمنی‌ها
با پیروزی انقلاب اسلامی مردم ایران در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ دشمنی‌های آمریکا با دولت و ملت ایران وارد فاز تازه‌ای شد که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود.

رئیس‌جمهور آمریکا با صدور فرمانی صدور هرگونه کالا و خدمات جز مواد غذایی و دارویی را به ایران ممنوع کرد.

نخستین اقدام تحریمی واشنگتن علیه تهران کلید خورد و کشتی حامل لوازم‌بدنی نظامی متعلق به ایران به ارزش تقریبی ۳۰۰ میلیون دلار با استناد به قانون «کنترل صدور تسلیحات نظامی» توقیف شد.

جنگ جهانی دوم

زمان: شهریورماه ۱۳۲۰
پیش‌زمینه: با وجود اعلام بی‌طرفی ایران در جنگ جهانی دوم، دولت آمریکا به همراه انگلیس و شوروی نسبت به اشغال ایران اقدام کردند.
اشغال ایران: تا دی‌ماه ۱۳۲۱ چیزی در حدود ۳۰ هزار نیروی نظامی آمریکایی وارد ایران شدند.
نکته و یژه: در ۱۹ آذر ۱۳۲۲ روزولت، رئیس‌جمهور وقت آمریکا در کنار چرچیل و استالین، رهبران انگلیس و شوروی بدون حضور شاه ایران، «کنفرانس تهران» را تشکیل دادند؛ اقدامی که بی‌احترامی بزرگی به مردم و دولت ایران محسوب می‌شد.

سازماندهی جنایت در ایران

زمان: اسفندماه ۱۳۳۵
اقدام: تشکیل سازمان اطلاعات و امنیت کشور، موسوم به ساواک با هدایت، آموزش و برنامه‌ریزی آمریکایی‌ها
هدف: آمریکایی‌ها از تأسیس ساواک ۴ هدف راهبردی را پیگیری می‌کردند: «فرار دادن ایران در رأس مبارزه با کمونیسم در منطقه»، «سرکوب مخالفان رژیم»، «حفظ استعمار در ایران و خاورمیانه» و همچنین «شاعه فرهنگ استعماری»

حمایت از ظالم

زمان: ۱۰ دی ۱۳۵۶
اقدام: سفر جیمی کارتر، رئیس‌جمهور وقت آمریکا به ایران با هدف اطمینان‌بخشی به شاه برای بر خورداری از حمایت واشنگتن در برابر انجام هر جنایتی علیه مردم ایران
نکته: کارتر در جریان این سفر ایران را «جزیره ثبات» در خاورمیانه دانست و درواقع کوشید با خطاب کردن شاه به‌عنوان «زدیک‌ترین دوست خود»، به او برای سرکوب مردم ایران چک سفید اعطا کند.

ادامه دشمنی‌ها پس از ناکامی صدام

پس از پایان جنگ تحمیلی و ناکامی صدام، خصومت‌های آمریکا نسبت به مردم ایران به شیوه‌های گوناگون ادامه یافت که در ادامه به برخی از آنها اشاره می‌شود.

کارتر، رئیس‌جمهور وقت آمریکا با صدور فرمانی برای مسدودکردن همه دارایی‌های دولت ایران در داخل آمریکا اقدام کرد.

۹ کشور عضو جامعه فزاینده آمریکا تحریم‌های ایران را آغاز کردند.

کارت‌ر دستور قطع کامل روابط آمریکا با ایران را صادر کرد.

رئیس‌جمهور آمریکا با صدور فرمانی صدور هرگونه کالا و خدمات جز مواد غذایی و دارویی را به ایران ممنوع کرد.

تجاوز نظامی آمریکا به طیس با هدف آزادکردن گروهان‌های آمریکایی شکست خورد.

طرح «نقاب» موسوم به کودتای نوزه به‌عنوان طرحی آمریکایی‌ها برای براندازی جمهوری اسلامی شکست خورد.

شلیک ناو آمریکایی به هواپیمای مسافربری ایران و شهادت همه ۲۹۰ مسافر این هواپیما

مذاکره ایران از موضع قدرت

تهران از موضع قدرت سخن می‌گوید و مذاکره می‌کند. «حکم امهر»، سیاستمدار لبنانی با بیان این مطلب، تأکید کرد: مواضع ایران ناشی از قدرت سیاسی و راهبردی روزافزون در منطقه است. آیت‌الله خامنه‌ای با واشنگتن از موضع ضعف برخورد نمی‌کند، بلکه از موضع قدرت در تحمیل معادلات برخورد می‌کند. /ایرنا

خبر سازان

تأکید ویژه رئیس‌جمهور

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور در نشست روز چهارشنبه هیأت دولت، بر ضرورت تداوم مسیر پیشرفت علمی، تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی و حمایت از رویکردهای دانش‌بنیان و امنیت‌محور تأکید کرد. /ایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری

یک پروژه آمریکایی

سردار علی محمد نائینی، سخنگوی سپاه گفت: جنگ ۱۲ روزه یک پروژه آمریکایی با اجرای رژیم‌صهیونیستی بود و همه روش‌های متداول در جهان برای تضعیف و براندازی یک نظام‌سیاسی با اقدام نظامی از بیرون، علیه جمهوری اسلامی به کار گرفته شد. /ایسنا

موضع دولت درباره قیمت بنزین

محمدجعفر قائم‌پناه، معاون اجرایی رئیس‌جمهور با بیان اینکه نرخ بنزین سهمیه‌ای تغییر نخواهد کرد، گفت: درباره افزایش نرخ بنزین تصمیم قطعی اتخاذ نشده‌است، اما اگر قرار به افزایش قیمت باشد، نخست در مورد خودروهای دولتی انجام خواهد شد. /ایرنا

سیاست خارجی

در گفت‌وگوی پزشکیان و مکرون چه گذشت؟

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور ایران در گفت‌وگوی تلفنی با همتای فرانسوی خود به بیان نکات مهمی پرداخت که مهم‌ترین محورهای آن را در ادامه می‌خوانید:

- پزشکیان:
- ایران همواره از گفت‌وگو و تعامل استقبال کرده‌است.
- این طرف مقابل است که باید به‌عنوان یک اقدام اعتمادساز، حقوق ایران را محترم بشمارد.
- این ایران نیست که باید صداقت خود را اثبات و اعتمادآفرینی کند، بلکه آمریکا و اروپا هستند که باید با اثبات صداقت خود، اعتماد ایران را جلب کنند.
- ایران بارها اعلام کرده براساس فتوای رهبر معظم انقلاب و نیز چارچوب دکترین امنیتی و دفاعی خود، به هیچ وجه به‌دنبال دستایی به سلاح هسته‌ای نیست.
- ایران به بهانه کذب تلاش برای ساخت سلاح هسته‌ای، تحت فشار و تحریم‌های فزاینده قرار گرفته‌است.
- رویکرد اصولی ایران این است، در جایی که می‌توان با منطق و گفت‌وگو سسوء تفاهم‌ها را رفع کرد، به کار بردن زور و تهدید نه تنها مشکل را حل نمی‌کند، بلکه به اختلاف‌ها و شکاف‌ها دامن می‌زند.
- اگر شما برای برداشتن گام‌های عملی در راستای رفع برخی موانع و عمل به توافقات حاصل شده در دیدارهای گذشته، قدردانی می‌کنم.
- برای ایجاد یک چارچوب مذاکراتی جدید تلاش خواهیم کرد تا بتوانیم به نتیجه‌ای روشن بین ایران و کشورهای غربی برسیم.
- گفت‌وگوهای ما در راستای ایجاد شفافیت و اعتمادسازی باید ادامه داشته باشد تا بتوانیم به توافق برسیم و ضمن رفع تحریم‌ها، روابط متقابل را بهبود بخشیم و گسترش دهیم.

دیپلماسی

مذاکره فقط هسته‌ای

سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه روز چهارشنبه در حاشیه نشست هیأت دولت به نکات مهمی اشاره کرد که مهم‌ترین محورهای آن را در ادامه می‌خوانید:

- اگر مذاکره‌ای با آمریکا در کار باشد، فقط درباره پرونده هسته‌ای خواهد بود.
- در مذاکرات همیشه بحث موشکی و منطقه‌ا‌سوی آمریکا مطرح شده و مواضع ما نیز همیشه روشن بوده است.
- ۲ تبعه فرانسوی با عنوان جاسوسی محکوم شده بودند که مورد رأفت اسلامی قرار گرفتند.
- خانم مهدیه اسفندیاری آزاد است و در سفارت ایران حضور دارد و بعد از پایان مراحل دادگاه، به کشور بازمی‌گردد.

تعمیق روابط راهبردی تهران و پکن

وزیر امور خارجه ایران در تماس تلفنی با همتای چینی خود گفت: جامعه جهانی باید در برابر جنگ‌طلبی و سیاست‌های سلطه‌گرایانه رژیم‌صهیونیستی ایستادگی و از تشدید بحران در منطقه جلوگیری کند. سیدعباس عراقچی ضمن قدردانی از مواضع مسئولانه و اصولی چین در غیرقانونی اعلام کردن روند موسوم به «سنپیک» در شورای امنیت، اظهار کرد: همکاری‌های سازنده چین، ایران و روسیه در مقابله با یکجانبه‌گرایی آمریکا و برخی کشورهای غربی در سازمان ملل بسیار حائز اهمیت بود و ازسوی ۱۲۱ کشور عضو جنبش عدم تعهد نیز مورد حمایت قرار گرفت.